

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanica“ se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“ — v Trstu v tobakarnici „Via della Caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici Via del Municipio v Kalistrovi hiši III. nadstr. naročnina pa opravištvu „Soča“ v Gorici „Via scuole“ h. št. 429, II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Volitve za kupčijsko zbornico.

Dopolnitvene volitve za kupčijsko in obrtnijsko zbornico Goriško bodo dne 8. t. m. v mestni hiši v Gorici. Izvoliti se imata dva zastopnika iz vrste fabrikantov, 4 zastopniki se izberó iz vrste trgovcev in štirje iz vrste obrtnikov.

Te volitve so veliko važnejše, nego se sploh misli po deželi; to nam dokazuje uže živahna agitacija, ki se je zadnje dni zarad njih vnela po mestu in po Furlaniji in ki se deloma razteza uže po slovenski strani naše dežele; to nam spričuje posebno tudi glasno regljanje onih italijanskih svojati, ki pod krinko patriotizma v svojih liberalističnih organih vsak dan nove razdražbe sejejo med mirne deželane obeh narodnosti in med svojimi rojaki z najperfidnejšim obrekovanjem srd in sovraštvo vzbujajo proti nam Slovence.

Naši zagrizeni nasprotniki vedó prav dobro, zakaj da napenjajo vse svoje žile; oni so gotovo uže izračunili, kako izkoristijo svojo zmago, kedar bode kupčijska zbornica pod njihovo komando; ujim, kolikor jih poznamo, — in spoznali smo jih prav dobro, od kar so v svojih listih tako jasno razodeli svojo nejevoljo zarad objav vdanosti Avstriji zvestega furlanskega in slovenskega prebivalstva naše dežele, — njim, pravimo, so pravi deželni in državni interesi deveta briga — njihovi interesi tiče vse drugod.

Za to pa je sila, da se združi vse, kar je čistega avstrijskega elementa v deželi, v en sam tabor in da naši obrtniki in trgovci složno volijo take kandidate, katere vsi poznamo kot pravične, značajne, sposobne in za javno stvar vnete može, o kojih se moramo zanašati, da bodo nepristransko in zvesto čuli nad onimi velevažnimi interesi, ki so Slovence in Italijanom skupni in kot taki izročeni posebni skrbnosti kupčijske in obrtnijske zbornice.

Najveljavnejši može v deželi, katerim srce gorko bije za blagor domovine, so se po resnem dogovoru zedinili za sledeče kandidate, katere prav nujno priporočamo vsem volilcem:

Iz vrste fabrikantov:

Ritter baron Hektor, posestnik tovarnic v Gorici
Tosi vitez Gvendencij, župan v Sovodnjah.

Iz vrste trgovcev:

Casagrande Karol trgovec v Gorici
Cohn Eduard „ „
Pauletig vitez Andrej „ „
Pincherle S. V. „ „

Iz vrste obrtnikov:

Ersetič Anton civ. inženjer v Gorici
Gasser Ivan dež. odbornik „ „
Lorenzutti I. K. mizarski mojster v Gorici
Paternolli Ivan trgovec „ „

Ta imena naj blagovoljijo zapisati naši volilci vsak na svojo glasovnico, in sicer volilci trgovci naj volijo kandidate iz vrste trgovcev, volilci obrtniki pa naj volijo kandidate iz vrste obrtnikov — vsi brez spremembe, da se vsled kake zmešnjave ne nagne zmaga na nasprotno stran. Vse glasovnice lastnoročno podpisane ali pa podkrižane v nazočnosti dveh lastnoročno podpisanih prič naj se nemudoma — zadnji dan je 8. t. m. zjutraj — po zanesljivem potu pripravijo na volišče, najbolje da se pošljejo predsedništvu „Sloge“.

Poudarjamo še enkrat, kupčijska zbornica zastopa jako važne interese in prepotrebno je, posebno v sedanjih hudih časih, ko se trgovcem in obrtnikom tako trda godi, da jih s pravim razumom in z najvestnejšo skrbnostjo zastopa; za to pa treba moč, kateri imajo glavo in srce na pravem mestu in katerih zvestoba in ljubezen do skupne domovine je nedvomljiva in neomahljiva. Veljavni može, prvi v deželi, ki vam priporočajo zgorej navédene kandidate, vam dajejo ob enem najboljše poročstvo za njihovo sposobnost in zanesljivost.

Da se pa naši nasprotniki v te kandidate besno zaganjajo, ter ob enem v svojih listih na Slovence ves svoj strupen žolč razlivajo, to vam mora biti zopet sijajen dokaz, — da prav ravnate in pošteno volite, ako izkažete svoje zaupanje nasvetovanim kandidatom.

Dopisi.

V Gorici, 31. aprila. (Kmetijsko društvo. — Volitve za kupčijsko zbornico.)

Zadnjič smo poročali, da je naše c. k. kmet. društvo izvolilo za tajnika necega prof. Muzzi-ja z Napolitanskega; naj danes o tej volitvi še nekoliko omenimo, posebno da se razjasnijo namere slovenskih odbornikov, katere so bile, kakor je znano, temu kandidatu nasprotno.

Razpis tajniške službe je privabil nad 20 kompetentov; kaj bi ne? služba je prilježna, ne prizadeva premnogo težav in tudi ne preobilo odgovornosti: plača letnih 1500 gold. tudi še precej zalega. Zlasti v blaženi Italiji ne more biti prav mnogo služab z enakimi plačami, ker se kompetenti od unstran meje vsakrat kar na kupe za njo ponujajo. Pa da bi vedeli, kakošni kompetenti! očiščeni prvi vrste, ki so uže cela bremena strokovnjaških knjig po tisku objavili; profesorji in doktorji kmetijstva, ki se ponasajo z večjim številom spričeval in častnih diplomov, nego bi jih mogel kedo naših domačih kmetijskih akademikov na hrbtu nositi. V primeri s temi zvezdami na krasnem nebu italijanskem obledujejo seveda zasluge in zmožnosti vseh domačih ov. Tako so menda sodili oni italijanski odborniki našega kmet. društva — in ž njimi vred tudi znani monsignor slovenske korenine — kateri so vajeni zvesto za dr. Levi-jem hoditi, kakor nekdanj Izraelci za svojim Mojzesom, saj ne zna nikdo tako iskreno na srce govoriti in tako prepričevalno dokazovati, kakor on. Sicer gre njemu čez vse — blagor dežele; pa katera? Naši slovenski zastopniki pa in še nekateri gospodje italijanske narodnosti se vendar niso dali prepričati o potrebi, da bi moral odrešenik našemu kmetijstvu od unstran Idrije priti, mariveč so hoteli, da bi se v dobro službo namestil kak sposoben goriški deželan ali vsaj Avstrijec. Predlagali so torej v glavnem odboru najprej Goričana pl. Perso, izšolanega kmet. akademika in ko je ta, menda prestrašen po strastnem nasprotnem rovanji, prošnjo nazaj vzel, glasovali so za Tirolca dr. Gerosa, kateri je bolje nego vsak drugi kompetent, dokazal sposobnost za razpisano službo. In glejte, celó Mojzes nasprotno stranke se je v občnem zboru

LISTEK.

Časopisje na trdih kmetih.

(Spis. Job.)

(Konec.)

— Mladi gospodar sicer ni bil hudoben, le pil ga je rad. Tovaršija zavózi ga po nesreči v Pijavkin brlog. „He! boter Berdavs pod mojo streho! no! Kam bomo to zapisali? takih tičkov malo prifrli skozi moja vrata. Danas moram dati pa jaz za par poličkov za slavne goste.“ Prime poličnico, ter próžnih kit zdrdrá doli v klet momlja po poti: „Ko bi zamogli tega tička vjeti in skubsti, zlato perje ima, njiv 100 oralov; na travnikih in po senožetih 2000 centov sená, lepo domovanje, — kapljica mu pa diši, — skušajmo!“ Tú boter, glejte, kako kipi, prava božja kapljica, kakor jo je Bog stvaril od Gašperinovi v Šmartnem“ ljubeznjivo kavkljá Pijavka, ter postavi polič pred Berdávsa, kojemu je na desno uho naslonjen krajec klobuka spričeval, da ima zraven sladke kapljice tudi čast rad. Polič za poličem priroma na mizo: Berdavs ni vmazan, tak kmet tudi ne sme biti; šeškarji zaganjajo se vanj, ko komarji. Ob enajstih so že vsem sršeni po možganih brečali, le Pijavki ne. Dobro si je bil v spomin zabil, da je Berdavs memogredé omenil, da ima davka plačati še 150 f. pa ravno sedaj ni še pravega kupca za voli, čeravno jih ima dva para na prodaj. Brž nastavi judovski skopec

rekoč: „Eh boter! kaj bote voličke pod zgubo prodajal, tu vam vržem jaz tistih ničevih par soldov.“ „Ne, tega pa ne, Brdavsovi pa še neso na posodo jemali, pa tudi Bog daj, da bi nikoli ne, jaz nočem prvi naše hiše sramotiti“ se hudo odreže mladi gospodar. „Lejte ga no, kdo pravi o posodi? vam ni treba posode, ali kot dober prijatelj vam škode ne želim. Kaj bi sedaj voli po mrtvem kupu prodajal, meni denar tako notri leži, ali jih imate vi, ali jaz, je že vse eno; da bi le bili povsod tako dobro shranjeni, ko pri vas“ plete zvito mrežo Pijavka dalje. Brdavs privoli, denar pobere in se vloví. Odslé se je mladi mož redno vsako nedeljo popoldne, včasih celo ob delavnem pri „možkem“ Pijavki kratkočasil in je vsak priliznjeni poklon imenitnemu svojemu premoženju z celo baterijo poličev odvráčeval, pa se je tudi vsako nedeljo večer, pozneje v pondeljek zjutraj s sršeni v glavi domu pringal in za redue in neredne potrebščine denar od Pijavke prinašal. Pijavka je bil postal njegov bankjér (posojevalec); obračunila pa nista nikoli. O veliki Šmarji pa ljubeznjivi bankjér prav rahlo mladega gospodarja na rame potrka in mu nekaj v uho zašepeta. Podasta se v stransko sobo. „Slišite ljubi moj Mohor, saj veste, da prijateljja sva, ali pod Bogom smo pa vsi; midva nesva dosedaj še nikoli računa imela, najbolje, da na čisto spraviva najine reči“ modro napeljuje bankjér. „Meni je prav; studenčnica je boljši, ko mlačka; gladka štrana boljši, ko zavozlana“ zavrne nekoliko razžaljen Brdavs, Pijavka izvleče okajen zapisnik, ki se mu hipoma ravno pri tistih listih odpre, ki si jih je bil zadnjih pet let Brdavs v najem vzel. „Tu sem včeraj prerajtal in naji račune izčistil: zdaj ste

mi dolžan... vganajte koliko?“ se satansko zareži Pijavka. „Nu, kar je; to povejte“ odvrne možato Brdavs. „Stejte od zadaj ali od spredej, nič menj in nič več, ko 2561 f. 32 kr.; kaj to vašemu premoženju, še muha na konju ne.“ Vi ste peklenški goljuf, še satan vas ne povoha!“ zagromi, ko da bi ga bila strela zadela mečki dolžnik. Na to Pijavka hladnokrvno: Le počasi, če nesem za peklenščekov nos, tem bolje; vas pa bom pri sodnji povohal, če se mi ne vdaste; prisežem pri dveh svečah in križanem Božjem za vsak sold, ki sem ga vam zapisal. Kaj mislite, nedelj in praznikov je v letu okoli 70, mačjih ponedeljkov ravno toliko, potrebine okoli in okoli lete razne in mnogoštevilne. Moj svinčnik piše, nič ne zbríše, čeravno dolžnikov rešetast spomin marsikaj odcedi. Veste kaj, ob lepem se zmeniva. Jutri greva skrivši v uradnijo, tam mi vtrdite moje tirjanje, pa bo vse gladko, živa duša ne zve nič o tem.“ Kaj čem s tem hudicem, si misli vbogi kmet, ali se bom sé zlodjem pravdal, ki ima več sorodovine v peklju, ko na zemlji! Drugi dan napravita pri notarju pravico, ki je Brdavsovo premoženje vpodobilo srednjemu luninemu mrću, čisto ni bilo več. On preklinja svojega bankirja doli v nasprotni pekli po noči in po dnevi, na polji in na postelji; pa vs ko nedeljo pri vsem tem laska ob Pijavkino mizo polnih poličih do petelinovega petja in zatrjuje, se roti in pridušuje s klobukom na pravem uhu, da se pri Brdavsovih še ni pomnilo uboštva, da imajo še sedaj več v smetéh, ko najboljši kmetje v hlevih; pritóm pa še vsakrat od Pijavke nekaj desetakov posodbe odnese za tekoče hišne potrebe. Svinčnik piše, nič ne zbríše in polagoma vse Brdavsove ujve,

premisli: da bi se stranki še više ne cepili, da bi se mariveč mir in sloga povrnila in ohranila v društvu, predlagal je tudi on, naj se izvoli dr. Gerosa. Občna pohvala je v zboru pozdravljala ta predlog, ki bi bil skoro „per acclamationem“ sprejet, ako bi se ne bil še o pravem času oglasil državni poslanec dr. Rafael Vicentini ter se slovesnim protestom zavaroval svobodo glasovanja. Obveljal je predlog, da se ima x listki glasovati — in še je marsikdo izmed naših verjel v poštenost nasprotne stranke, da bode namreč složno tako volila, kakor je ravnokar živahno pohvalila Levi-jev predlog; a skrutinji je kmalo razkril ves listični nanever: Izmed 100 oddanih glasov — bilo je samo 33 za dr. Gerosa, — vse druge je prejel prof. Muzil. In tako se je pokazal uspeh neutrudljive agitacije dr. Levi-ja, kateri je s posebno okrožnico zbral vse furianske črstitvenike k zboru, po tem ko je poprej v javnem listu vse zmožnosti in nezmožnosti posameznih kompetentov — proti vsem pravilom olikanosti — na velik ravn obesil: italijanski kandidat je zmagal proti avstrijskemu. Marsikdo bi vendar utegnil ugovarjati: saj je dr. Levi pomirljivo govoril ter v zboru predlagal dr. Gerosa, — kako isovrete govoriti o njegovi agitaciji? — Čudna so pota Mojzesove previdnosti — a zanesljivo držé do cilja. — Pri isti seji je zbor potrdil račun o državnih subvencijah za l. 1877, društveni račun za isto in proračun za tekoče leto. Dalje sta bila sedanjí predsednik grof Franc Coronini in podpredsednik Viljem vitez Ritter soglasno v svojih častnih službah potrjena.

Slednjič je odbornik inženir dr. Vicentini razložil svoj načrt o kanalizovanji in izmočrenji kormanskega, gradiškega in cervinjankega okraja.

Pri tej priliki moramo izraziti največo grajo slovenskim društvom, kateri zanemarjejo najvažnejše društvene ahođe in sploh nikakega zanimanja ne kažejo za kmet. društvo. Ta nemarnost se utegne nad našim kmetijstvom še zelo maščevati. Toda o tem prihodnjič v posebnem članku.

Od kar smo goriški Slovenci na shodih v Brdih in v Kobaridu ponosno razvili avstrijsko zastavo, ne vtudita se organa goriških liberalušnih svojati napadati nas z vso strastjo v svojih organih, ter spodtikati nam v vsaki javni zadevi bodi nagajivost, bodi vsilstvo, bodi vladohlepnost in enake maločastne namene. Tako sta nas sumničila, ko je šlo za volitev novega tajnika kmet. društvu, tako nas obrekujeta zdaj, ko gre za volitev kupčijske zbornice. Da bi brali oni figamoži, ki so se dali nasprotnim rovarjem zapeljati, kako ljubeznjive (?) članke pišeta omenjena lista skoro dan za dnem o nas Slovencih, morali bi se do dna srca sramovati svojega nepremišljenega ali izdajalskega ravnanja. Sicer se mi za vse te dokaze lahonske olikanosti prav malo brigamo, — saj vemo dobro, od kod prihajajo in kaj nameravajo; vemo tudi, koliko zaslombe imata lista eden in drugi v veljavnih krogih in pri ljudstvu sploh. Dolgo ne bo trajalo to ošabno regljanje — ker uže zdaj s a pe pomanjkuje.

Na Goriškem živimo Slovenci in Italijani v starodavni zvezi; prebivalstvo obeh narodnosti ima skupne vse javne zastope — v nobenem zastopu ne dajejo postave kateri izmed dveh narodnosti kakoršno koli pred pravico, mariveč zagotavljajo avstrijske postave vsem narodom popolno enakopravnost. Je li po tem takem vsilstvo ali vladohlepnost, ako se Slovenci za to potezajo, da so njihovi interesi povsod primerno zastopani; je-li to svobodomiselnost, da nam or-

senožeti z hišo vred Pijavki prepíše. O sv. Mihelu kupi Pijavka na dražbi vse Brdavsovo premoženje. Brdavs grebe v svetu pri železnici Adamov hlebec, njegova družina se pa okolo sorodovine potika, Pijavkino premoženje je pa za 15.000 fl. močnejše. Na taki, ali enaki način je naš slovenski jud sčasoma cele vasi pod se spravil in neomejeni denarni glavár daleč na okolo postal, ter vlada ves denarni trg; ali računa po 500/0 ali po 700/0, kedo sme ziniti? On pravi: saj ti jih ne ponujam, če ti ni prav, idi pa drugam. — Škoda, da nemam ni časa, ni volje s temi originali še dalje baviti se, naslikal bi jih po vseh bavadah. Sklenem ob kratkem sodbo o teh hijenah slovenskih. Vse za denar: kriva prisega, laži, zvijače, družinska sreča, občni blagor, grenke solzé, kervavi žulji, domovina, car, tudi Bog iz tabernakelja, če je ciborij sreberni!

Predalek za loterijske številke vreduje Damjanov Urban, ki že trideset let nobene stave ni zamudil. Odkar je bil enkrat zadel dve številki in skoraj še tretjo, polastilo se ga je trdno prepričanje, da mu bode loterija zlati rudnik. Kedarkoli na j:lov močnik svojo pipico puha, pa se zamisli iz tužne sedajnosti v cvetočo prihodnost. S kupi denarja, ki mu jih ima terna pripehati, preziduje trebušasto kočurjo v lep grad, kakoršen je farovž; na dražbi kupuje Brodarjevo veliko premoženje; raste in raste, više in više, nobeden se mu ne upa blizu; pred nov kalés zaprejuje rejena vranca; vso družino po gosposki oblačí; zaničljivo pogleduje hudebneže, ki se z njim in njegovimi firmami sedaj norčujejo. V te sladke sanje pogrezen še opazi na, da se je tobaková zaloga ma-

gana tako zvaníh demokratičnih in liberalnih strank zabranjujeta katerega svojega zastopnika v kupčijsko zbornico pripraviti? Mari smo Slovenci, mari so naši trgovci in obrtniki po deželi Vaši hlapci, Vaši sužnji, katerim imajo samo Vaši možje pravico postave dajati in blagor svoje kulture v jasli vsipati? Povejte vendar, od kod dobiva večinoma Vaš obrtnik, vaš trgovec svoje življenje, če ne od slovenske strani naše dežele? Prašajte prvega svojega kandidata iz vrste trgovcev, kam prodaja večinoma svoje voščene in steklene izdelke? in prašajte zopet prvega svojega kandidata iz vrste obrtnikov, na katero stran se izvaža skoro vsa zaloga njegovih magacinov in od kod prihaja vse njegovo blagostanje? E, Bog me! da bi ne bilo naših gorá — bila bi njegova in še marsikateriga sosedá kupčija šentano jalova; a kaj bi se italijanska gospoda za to brigala? saj slovenski kupec je krotak in ne popusti tako lahko trgovske hiše, tudi če se mu v njej — verige kujejo. Počasi gospoda, tudi slovenska potrpežljivost ima svoje meje!

Pa prenehajmo za danes, morda se nam ponudi po končanih volitvah ugodnejša prilika, da končamo svoje razmišljanje.

Iz Zgonika na Krasu 30. aprila (Izv. dop.); Narava je pri nas uže lepo vzbujena in ptičje petje se razlega po okolici, da je veselje; — za to so nam pa orglje vtihnile za velikonočne praznike v naši cerkvi in cerkveno petje, dasi lepo in vbrano, ni bilo z navadno slovesnostjo spremljavano. — Gospod učitelj, o katerem je nedavno „Soča“ poročala, da se odteza in tudi druge odteguje našemu bralnemu društvu, odpovedal se je tudi orgljanju pri službi božji. A dobro naj si zapomni, da kdor ne gre z ljudstvom, ostane osamljen — kajti tudi ljudstvo ne pojde za njim.

Naše bralno društvo je imelo na velikonočni ponedeljek prav prijetno zabavo s tombolo, deklamacijo in petjem; deležnikov je bilo zadosta lepo število in tudi nekoliko gospode iz Trsta in s Proseka nas je počastilo. Posebno smo bili veseli govora gosp. predsednika rojzanske čitalnice, v katerem je s tako vneto besedo pozdravjal naše mlado društvo, ter nam na srce polagal složno in neumorno delovanje za sveto narodno stvar. Po besedi je bil pozno v noč prav živahen ples.

Iz Bovca 29. aprila. (Izv. dop.) Ali se bode kedaj probudila narodna zavest med našim ljudstvom, da se bo zopet s ponosom vštevalo med Slovence? Mogoče, da; toda mnogo Soče se izlije poprej v sinje morje; kajti nemškutarija se je tu tako vdomačila, da je ne more nič več izruti, nego morda dobra narodna šola, v kateri marljivi, rodoljubni učitelji nemčursko luliko polagoma iztrebijo in mlademu rodu zasejejo čisto slovenščino. Kakor se zdaj pri nas slovensko govori, to je uže tako pokvarjena zmes, kakoršne niso ljubljanske pesterne v najhujših časih „ferdirbane kranjske špraha“ skupaj stlačile. Posebno, kedar govore naši možje o uradnih stvaréh, zabelijo ti svoje pogovore s toliko nemščurskimi ocvirki, da je grdo poslušati jih; za uradne osebe in uradna dejanja ne ve nihče slovenskega izraza. — Sicer pa naša „inteligencija“ najrajši kramlja v „državnem jeziku“, dasi tudi tega tako neusmiljeno trpinčí, da bi si oče Grimm vse ustnice razgrizil, ako bi moral samo pol ure kako bovško-nemško konverzacijo poslušati. Pri takih razmerah je bilo silno težavno ustanoviti v Bovcu narodno čitalnico, tem

lega polža že zdavnaj izkadila, kakor se bo brzkone tudi njegova terna. Za vsako stavo zbira marljivo s pomočjo sanjskih bukvic in drugih lékov številke. Po noči se mu je sanjalo, da so bili pri sosedu pogoreli, brž sklene: pogorišče, številka 48. Drugo noč je videl ranjkega Blóvža, ki mu je s palico žugal. Brž teče v farovž, pozvedovat, koliko let je Blóvž imel, ko se je s svetom poslovil; tam zve, da je štel ranjki takrat 92 spomladi. Ta pa že ni priti ven, ker jih imajo v vrču le 90; pa — čakajte, ranjki je bil zadnje dve leti ves zmešan, več kot pol na unem svetu, dve leti mu odštejem ter stavim starko devetdesetiko. Tretjo noč se mu sanja, da mu je vse njive povodenj nesla; povodenj — 53. Tekoma zdirja v T... in stavi 48, 90, 53. Urban je za tri fare nekaka loterijska podružnica; k njemu listke z številkami znašajo, on firme deli, podaja izvestja o novovzdignjenih številkah, tolmači sanje, daja jedrnaté navode več ali manj strastnim starcem, kako prave številke vdobiti, kako jih vrediti; samo on redi in opazuje križastega pajka v škatljici, kateremu pred vsako stavo številke nastilja, tiste, ki jih krotka živalica zaprede, imajo gotovo vzdignjene biti. Pa vsa naturna in nadnaturna sredstva ne zamorejo Urbanu zaželjene terne izsukati. Vsako stavo je 40 kr. vbožniši in primerno tudi Damjanka vedno več pečenega ječmena in figove cikorijske med kavo vmešuje, Urban pa domačega kontrabandskega zelenca med tobak; otroci pa vedno očitnejši medle ude kažejo, kakor streha rebra, po polji pa trnje in koprive glasno pridigujejo blaženost, ki jo loterija prinaša.

več ker so se uplivne osebe na vse kriplje upirale rodoljubnemu početju, kakor bi se imela po njem kuga zanesti v naše nemčursko gnezdo. — Zdaj je društvo ustanovljeno in složno delovanje vseh članov je zamore tudi živo in zdravo ohraniti ter s časom tako okrepiti, da bo moglo uspešno podpirati razvoj narodne omike v Bovcu. A vrlim započčetnikom treba vsega poguma, da premagajo prve težave, treba tudi velike marljivosti, da ostane društvo živo in čvrsto, ker le tako si zamore ime in veljavo pridobiti. Kakor zdaj stojé stvari, nadejati se je dobrega uspeha. Društvo šteje že precej udov, ki se radi zbirajo v prijazni, lepo opravljeni bralnici, tudi pevski zbor se marljivo vadi in na tem je mnogo, da se naši mladini prikupi vbrano narodno petje. Na binkoštni ponedeljek bode čitalnica z besedo slovesno odprta.

Obrnimo se zdaj k materjalnim stvarim. — Uže dve leti ste pretekli, od kar je naše starešinstvo v principu sprejelo predlog, da se imajo v last razdeliti naša občinska zemljišča ter je naložilo posebnemu odseku, naj pretresa in po tem poročá, po kakem načinu bi se razdelitev najuspešnejše izvela. Žalibog, je menda odsek pri svojem delu zaspal, ker ni do zdaj še ničesar dognal, ali pa počiva njegov referat pri županstvu. Ali bi ne bil čas, da bi se važno vprašanje zopet obudilo? Bovška občina poseduje nad 2000 oralov golih pašnikov, od katerih nema večina občanarjev skoro nobenega užitka in ki se tudi vsled skupne ovčje paše od leta do leta huje golé. Nekaterim bogatinom, seveda, ugaja ta skupna paša, ker jim donša lepe koristi in za to se tudi nikakor ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi se zemljišča razdelila. Ogromna večina sosedov pa komaj čaka razdelitve, ker želi svoje dežele z drevjem zasaditi in sploh v boljšo kulturo pripraviti, ter si tako kolikor toliko opomoči. Zdaj dobivamo vsako leto na tisoče drevesc iz erarskih drevesnic in zasajamo jih na svoja privatna zemljišča — kdor ima kaj svojega; kdor nema nič, gleda otožno, kako si sosed pomaga. Po razdelitvi bo pa vsak deželnik skrbel, da obgozdi one svoje dežele, ki bodo za to sposobni. — Zato bi bila razdelitev v vsakem oziru jako koristna: zemljiča bi se zboljšala, vbogo ljudstvo bi si pa izdatno opomoglo. Ker je tedaj naš občinski zastop tako strašno kesan in malomaren, ali bi ne bilo morda prav, ako bi se stvar od više strani podržala in spodbudila? — Do jeseni, ko pride vis. deželni zbor skupaj, bi bil načrt postave zastran razdelitve naših zemljišč vendar uže lahko gotov.

Politični pregled.

Včeraj sta zopet začela zborovati državni in ogerski zbor. Oba sta našla političen položaj nespremenjen, kakor sta ga pred prazniki pustila, samo da se je mej tem v ogerskem zboru osnovala nova stranka združene opozicije. Poslanec Sennye je položil svoj mandat, menda ravno za to, ker ni bil po vsem zadovoljen sé spremembo svoje stranke.

V torek je cesar predsedoval jako važni seji ministerskega sveta. Šlo je zopet za nagodbo z Ogersko; za to so bili tudi oni ogerski ministri navzočni, kateri vodijo dotične dogovore. Andrassy je posebno poudarjal silno potrebo, da se nagodba hitro sklene, ker je pri sedanjih zvunanjih, zeló zmedenih razmerah neobhodno potrebno, da je doma vse vrejeno in da ima monarhija na znotraj proste roke, ker le tedaj zamore vso svojo pozornost obrniti na zvanajno situvacijo. Včeraj je nekda ministersko posvetovanje nadaljevalo — pa se še ne vé za trdno, s kakim uspehom.

Orientalno vprašanje se po končani (?) rusko-turški vojski če dalje huje zapleta in vse kaže, da je bo moral zopet imeč reševati. Ali se bode Avstrija tudi vojne deležila, ni še mogoče uginiti, a po novjših poročilih je skoro gotovo, da zasede Avstrija prav v kratkem Bosno. Dunajski „Fremdenblatt“ naglašá nujno potrebo, da se skoro reši vprašanje zarad pribeglih Bosnjakov in Hercegovcev. Avstrija, pravi ta list, mora zahtevati od Turčije garancijo za varnost teh nesrečnežev, sicer naj si jo pa sama preskrbi s tem, da vzame sosedne dežele pod svoje varstvo ter vvéde v njih potreben red. „Deutsche Zeitung“ pa govori o zasedanji Bosne, kakor o gotovi stvari ter imenuje kot voditelja tega početja namestnika dalmatinskega, generala Rodicha. — Tudi berlinski listi poročajo, da se je Avstrija z Rusijo pogodila, da si prisvoji Bosno in Hercegovino, sicer pa da ostane neutralna. Vsi avstrijski Slovani bi tako ravnanje z veliko ra-

dostjo odobraval, a teško je vanje verjeti, dokler je Madjar na vladnem krmilu ter madjarski in judovski uplivi Avstrijo na vse kriplje k protiruski in protislovanski politiki priganjajo.

Nemčija si mnogo prizadeva, da bi ohranila prijateljsko zvezo mej Rusijo in Avstrijo in zdi se tudi, da ne brez uspeha. Rusija je pripravljena vdati se avstrijskim tirjatvam gledé pre-naredbe nekaterih točk sanštefanske pogodbe ter zadržati avstrijskim interesom, in več menda vendar ne more Avstrija zahtevati. — Z Angleško pa ni mogoče doseči nobene poravnave; govoreča v eno sapo, da jej gre za evropske interese, kateri so po sanštefanski pogodbi žaljeni, brani se trdovratno vsacega dogovora, ako se Rusija tako daleč ne poniža, da predloži celo mirovno pogodbo kongresu v razsodbo. Zmagovalec naj bi se po tako neizmernih žrtvah, katere je naredil za osvobojenje tlačjenih Jugoslovancov, podvrgel milosti drugih velevlasti ter vdano sprejel take mirovne pogoje, ki bi mu jih one narekavale. Taki nezaslišani zahtevi ošabne kramarske Anglije se raski ponos nigrdar ne vkloni in za to se Rusija resno pripravlja za krvavo obrambo svojih pridobitev in svoje žaljene časti. Veliki knez Nikolaj je zaradi boleha-vosti poklican z bojišča; glavno poveljništvo je izročeno slavnemu generalu Tottleben-u, na čelo njegovega generalnega štaba je pa postavljen general Imeretinski. Delajo se naglo vse priprave za obsedanje Besfora, — ruska vojska se je pomaknila bliže Carigrada. — Rusi so zadnje dni vse teške kanone za obleganje iz Bijanice pri Gjurgjevem v Ruščuk prepeljali; ta trdnjava je prav močno utrjena. Rusko vojno poveljništvo na Rumunskem je prejelo ukaz, da mora biti most, ki ga uže več časa delajo pri Skulenem, v desetih dnevih gotov. — Ruski car je poslal nekda sultanu ultimatum, v katerem odločno zahteva, da morajo biti trdnjave Šumla, Varna in Batum v 8 dneh izpraznjene, drugače se bo to sé silo dognalo.

Ustaja Mohamedancev v Bolgariji in Traciji, ki jo Angleško neti in z novci podpira, ni še zatrta, pa menda vendar ne bo delale ruski vojski velike preglavice.

Rumunija se neče udati ruski zahtevi, da bi Besarabijo zamenjala za Dobručo. Tudi se nekda brani knez, narediti zvezo z Rusijo za stran kake okupacije. Rumunska vlada se name-rava iz Bukarešta v Krajovo preseliti. Vojni minister dela priprave, da se pomnoži rumunska vojska do 80.000 mož. Sploh so zdaj strune med Rusijo in Rumunijo silno napete.

Iz Belgrada se poroča: General Lešjanin vrnivši se iz Peterburga je prinesel knezu jako prijazno carjevo pismo, v katerem se zahvaljuje za pomoč srbske vojske. Okraja Trn in Vranja, ki sta bila namenjena Bolgariji, pridružita se Srbiji. Srbski ministerski svet je na poročilo Lešjaninovo sklenil zvezo z Rusijo za prihodnjo vojno in mobilizacijo cele srbske vojske. Milice so sklicane za 12. maja.

V Carigradu vlada občno vznemirjenje, sultan je na pol blazen, vlado imata v roki se-rail in uradništvo. — Na pritožbo vel. kneza Nikolaja, da so mej bulgarskimi ustaši tudi oboroženi turški vojaki, je morala porta dovoliti, da preiskuje to stvar mešana rusko-turška komisija. —

Angleško išče si zaveznikov, koder more; ker jih do zdaj ni moglo drugod dobiti, priklenilo si je perfidno Grecijo na svojo stran, ter podpihuje krvavo ustajo v Bolgariji, Traciji in Macedoniji. Ni dvomiti, da se tudi rumunska trmoglavost naslanja na angleške intrige. Turki so tudi uže zopet v angleške mreže zapleteni in vse kaže, da ne zapuste svojega zvestega(?) prijatelja v bodoči rusko-angleški vojni, — katera je zdaj uže skoro neizogibna.

Iz Manchesterja se telegrafuje „Corresp. Bureau“: Včerajšnji shod, katerega se je deležilo 1500 zastopnikov severo-angleških liberalnih društev, je grajal vojevito vladno politiko in z-aznamoval Beaconsfielda, kot edino zaviro, ki se ustavlja dosegi miru. John Bright je rekel, da

angleška vlada ne namerava nič drugega, nego zopet na noge spraviti turško oblast v Evropi.

Italijanska politika v orientalnem vprašanju ni prav jasna, vendar je videti, da dela Italija v nekaki zvezi z Nemčijo. Gledé angleške zahteve, da se predloži sanštefanska pogodba kongresu v potrjenje, izrekla je ital. vlada, da jo bode podpirala, kedar prej Anglija razloži svoje misli ob onih evropskih interesih, na katere naj bi se ozir jemal pri vredbi Turčije.

V Marinu je bil 14. p. m. italijanski tabor, na katerem je predsedoval Garibaldi-jev sin Menotti. Govorilo se je mnogo ob osvobo-jejni onih dežel, ki zdihujejo pod tujim jar-mom. Advokat Meffa je govoril o južnem Ti-rolskem in o Primorskem in je, seveda, ubogo Avstrijo pošteno česal. Kako je vendar to, da „L'Isongo“ in „Il Goriziano“, katera imata svoje poročevalce v vsakem kotu blažene Italije, o tem taboru čisto nič ne vesta? Saj je to ven-dar najboljša roba za njuno mavho!

V Parizu se je včeraj z veliko sloves-nostjo odprla svetovna razstava.

Knez Bismark, kateri je bil dalje časa bolan, je uže precej okreval; vendar pa še ne more prevzeti svojih poslov.

Razne vesti.

O volitvah za kupčijsko zbornico smo prejeli do zdaj od nekaterih strani prav ugodna po-točila; tako iz Mirne, Podgore, iz Brd, tudi iz furlanske ravnine dohajajo od večih krajev prav povoljne vesti. Upamo, da se nam na Krasu, na Vi-pavskem in Tolminskem tudi noben volilec ne izne-veri in da vsi svoje redno podpisane gla-sovnice o pravem času določijo; kajti le tedaj se smemo nadejati zmage, ako vsi naši vo-lilci izpolnijo svojo dolžnost. Žalibog se je uže dala ena občina v goriški okolici lahonskim agentom za-peljati; kako je to prišlo, priobčimo po končanih volitvah, takrat bomo brez prizanašanja in po zaslugi bičali vse tiste, kateri patrijotični stvari hrbet obrnejo v najvažnejšem trenutku, ali pa v svoji zatelebanosti ne znajo čuvati nad najsvetejšimi državljanskimi pra-avicami.

Kviščanska čitalnica bo imela v nedeljo 5. maja svoj letni občni zbor točno ob 4. uri popoldne. Na dnevnem redu bode: 1. Poročilo tajnika. 2. Račun blagajnika. 3. Nagovor predsednika. 4. Čitanje pravil. 5. Volitev predsednika novega odbora. 6. Odločitev veselic za prihodnje leto. Prav uljudno so povabljeni vsi p. n. udi k občnemu zboru, da se izberó v novi odbor takošni možje, ki so vneti za nar. sveto stvar.

Vinsko razstavo napravi prihodnjo nedeljo 5. t. m. vinorejsko društvo v Dornbergu v prostorih tm-kajšnje čitalnice. Pokušnja vin se začne ob 2 urah po-poludne. Po končani razstavi bo beseda s petjem in deklamacijami; tudi bo govoril gosp. profesor Povše o umni vinoreji. Zato se je nadejati, da privabite raz-stava in beseda mnogo posestnikov in kmetovalcev, saj se redko kedaj ponuja prilika, da Slovenci v tako zanimivi zvezi uživajo poduk in zabavo—kakor se tu obeta. Začetek besede ob 7 uri zvečer; neudje plačajo 20 novcev vstopnine.

Uboj. Z Ravni nad Livkom se poroča: Pohišni kupčevalec Anton Matelič se je na večer 26. t. m. hudo sprel sé svojo soprogo in je hotel vso svojo raz-draženost nad njo in nad otroci razpasti. Upitje in klici na pomoč so privabili soseda Šimena Mateliča, kateri si je prizadeval Antona z lepa pomiriti ter ga pregovoriti, naj odneha od neusmiljenega pretepanja. To je pa nekoliko vinjenega moža še huje razkačilo: nenadoma hlasti na soseda in ga z nožem tako silno v srce zabode, da je pri tej priči mrtev obležal.

Vsled nenavadnega ropota sta prihitela še Jožef Matelič in njegova hči Marija. A tudi njima se je slabo godilo; zbesnjen Anton je hudo ranil oba in se potem spustil v divji dir proti italijanski meji.—Ven-dar so ga uže vjeli in prignali k tolminski c. k. okraj-ni sodnji.

Mož ima še le 27 let; poprejšnja leta si je s kupčijo še dobro pomagal in imeli so ga za premož-nega; a v zadnjem času se je vdal zapravljenosti in pijančevanju in je zelo zanemarjal svojo družino.

Vabilo k veselici, katero napravi Društvo Edi-nost v Ajdovski dne 5. maja v svojih prostorih. Pro-gram. 1. Igra: „Zakonske nadloge.“ 2. Deklamacija. 3. Petje. Začetek točno ob 8 uri zvečer. Vstopnina k igri 20 kr.; sedež 10 kr.

Odvetniška zbornica v Gorici naznanja, da je valed nje dekreta 15. aprila t. l. št. 214 vpisan v

imenik advokatov odvetniški kandidat g. Marka dr. Morpurgo sé sedežem v Gorici.

Tatvine. Neznani tatovi so v noči od 23. do 24. p. m. po lestvici splezali v prvo nadstropje stano-vanja Josipa Hvalice, krčmarja v Kozani in od tam vdrli v klet, kder so pobrali 4 svinjske gujati, 25 sa-lamov, 1 glavo in nekoliko tobaka v skupni vrednosti 47 gold.

V Števerjanu so v noči od 19. do 20. aprila ne-znani grabeži na raznih kmetijah pokrali 24 glav ku-retine.

L. F-u. iz Podgore je neznana oseba odnesla za okoli 13 gld. obleke; policijski agenti so staknili ne-koliko ukradenega blaga pri nekem cunjarju in zasle-dujejo zdaj taru.

Zganjarju B. M. v Gorici je neznan tat ukradel sreberno uro, vredno 9 gld.

Preteklo nedeljo popoldne so vkradli gospoj O. S. v Gorici v nje hiši nekoliko obleke in en dalj-ogled v skupni vrednosti 50 gld.—Policijski agenti so kmalo na to v zapor gnali neko M. B. iz Podkloštra na Koroškem, na katero leti sum, da je pograbila ukradene stvari, ki so se našle v nekem stranišču.

Pridevek Gorice. Znano je, da imajo imeni-nejša mesta opisujoče pridevke, ki pojasnujejo zunanjo podobo kakega mesta ali pa duševne lastnosti njego-vih prebivalcev. Tako imenujemo „zlato Prago, belo Ljubljano, črni Kranj, pisano Loko“ itd. Ta navada je zlasti na Italijanskem doma in vsako večje mesto ima ondi svoj pridevek, n. pr. Benetke „la dominante“ (gospodujoča), Milan „la grande“ (velika), Genova „la superba“ (ponosna), Bolonja „la dotta“ (učena), Fi-rence „la bella“ (lepa) itd. — Isonzo je iznašel tudi za našo Gorico pridevek in sicer ne le enega, nego dva, t. j. „la bella e gentile“. All nij tudi to „troppo luzzo“ za Gorico, zlasti če se pomisli, da „gentile“ pomeni: plemenita, uljudna, prijazna, mična, omikana, dobro odgojena itd.?

Ethnographija Rusije. Petermannove „Geo-graphische Mittheilungen“ (Ergänzungsheft Nr. 53, str. IV.) pišejo jako pohvalno o napredku zemljepisne vednosti na Ruskem, rekoč da je Rusija za geographie „objubljena dežela“, ob kateri bi se lahko marsika-tera evropska in zunajevropska kulturna država zgle-dovala. „Kdor torej o Rusih zmerom le kot o barbarih govori, našel bi lahko pred svojimi lastnimi vrati ve-liko pometanja.“ Na Ruskem je šest zemljepisnih društev, ki imajo vkup 1124 pravih udov, 53.273 fl. let-nih dohodkov, 36.826 fl. državne podpore in 186.786 gl. glavnice. Vseh devet nemških zemljepisnih društev pa ima le 23.545 fl. letnih dohodkov, 1090 fl. državne podpore in 81.682 fl. glavnice. Tako sodi pošten Nemec o Rusiji!

Ruski kartographijski zavodi, kakor n. pr. Iljinov v Petrogradu, se lahko merijo z največimi na svetu. V omenjenem zavodu so izdelali v 21/2 letih velikansko ethnographiško karto cele Rusije na šestih listih v meri 1.252.000. Voditelj tega početja je gene-ralštabni obrist A. F. Rittich in pomaga mu je posebna komisija zemljepisnega društva. S tem delom se ne more nobena druga ethnographiška karta me-riti (Petermann, Mittheilungen, Ergänz. Nr. 54 str. III.).

Iz te karte se razvidi, da obsega velikansko rusko cesarstvo šestinštirideset različnih nara-dov, ki štejejo skupaj 84.424.000 glav in prebivajo na 217.342 632 mirjametrih (Avstrija obsega samo 6240 45 mirjametrom). Med temi prebivalci je 750/0 Rusov, t. j. 56.366.400 (v Evropi: 34.390.000 Veli-korusov, 14.201.300 Malorusov in 3.592.000 Belorusov; v Aziji *) vseh Rusov vkup 4.183.180). Izmed drugih 43 ljudstev spada na Poljake 60/0 (v Evropi: 4.765.000, v Aziji: 24.454); na turanska ljudstva 40/0 (med temi je 2.299.366 Kirgizov v Aziji in 158.600 v Evropi); na Čude ali Fince 30/0, ravno toliko na Jude (v Ev-ropi: 2.252.150, v Aziji: 39017). Ostalih 90/0 spada na različna ljudstva kavkaška in tartarska. Nemcev je v evropski Rusiji 983500 in v azijski 15172; Ro-munov 648500, Bulgarov 93700 itd.

Petermannove „Mittheilungen, Ergänzungsheft Nr. 54“ imajo dva krasna ethnographiška zemljevid-a Rusije, katera sta po Rittichovi karti izdelana. Iz teh se jasno razvidi, kako različno so ruska ljudstva po neizmernem prostoru razdeljena. Zlasti Poljake, Kay-kaz in Ural so neizrečeno pisani in pravema mozaiku podobni glade na njih ethnographiško razdelitev.

Kako je prestrvarjen balkanski polotok. Glasoviti nemški geograf Peterman v svojih „Mittheilungen“ piše, da po sanštefanskem dogovoru bode ostalo Turškej, katera je imela do zdaj v Evropi 9467 kvadratnih milj s 15.540000 prebivalci, le 5916 kv. m. in 8.463.000 ljudij. Kar je po vojni posestva in prebivalcev izgubila, razdelilo se bode sledeče. 1. Na-stane samostalna država bulgarska, obsega-joča 3081 kvadr. milj s 4.118.000 prebivalcev. 2. Srbska, neodvisna, narastla se bode na 937 kv. m. s 1.593.000 prebivalcev; imela je do zdaj 783 kv.

*) K Aziji se šteje vsa Kavkazija s 4476.445 mirjam. in 4.087044 prebivalci; Sibirija s 124951.097 mirjam. in 8423540 preb. in Srednja Azija s 88811.676 mirjam. in 4536170 prebiv.

m. in 1.366.953 prebivalcev. Črna gora obsegala bode 248 kv. m. (prej 78) in 313.000 preb. (dozdaj je 170.000). Rumunška, katera bode Besarabijo z Dobručo zamenjala, merila bode 2287 kv. m. in imela 5.111.300 prebivalcev. V Armeniji dobođe Ruska 710 g. m. zemlje s 1.224.000 prebivalcev. Turčija meri v Aziji po san-šefanskem dogovoru 34.260 g. m. in 16.656.000 duš.

Preseljevanje v Ameriko še ni popolnem pomehalo; tako slišimo, da se posebno pri naših sosedih na Pivki mnogo družin napravlja na daljno, nevarno pot, vse seveda, sé segreto glavo, da jih čaka unstran morja, Bog ve, kolika sreča. Pa tudi nekaterim Bricem se še ni ugasilo hrepenenje po zlatih ameriškkih jabelkih. Tako smo zvedeli, da je nekdo prodal vse svoje premoženje in kupil za lepo svoto vozni list na nekem parobrodu, ki odjadra v kratkem iz Genove v obljubljeni dežel. Seboj vzame mnogobrojno družino, obstoječo deloma tudi iz prav majhnih otrok. — Taki so le ti zaslepljeni trmoglavci, da jim ne pomaga nikakoršen poduk. Naša vlada sama je razglasila obširen popis onih dežel v južni Ameriki, kamor se v zadnjih letih največ emigrantov seli; županstva so ta popis v svojih občinah objavila in duhovniki so ga s prižnic podpirali — a vse zastoj. Velikansko klasje, krasno sadje, čudovito grozdenje in enaki pridelki blažene dežele, ki so jih zapeljivi agenti našim evropsitim kmetom lepo naslikane na papirju razkazali in s prilizjeno besedo še lepše popisali, vneli so jim slabe možgane tako, da jih ne more noben pameten prigovor več odvrniti od storjenega sklepa. Gremo, pa gremo, naj bo kar hoče, pravijo, saj slabše ne more biti, kakor je tukaj! — I nu! pa naj gredó in Bog daj, da bi jih prenapete náde ne prevarile. A kdor še ni prav nad vsem obupal in tudi še ne prodal svojega premoženja, temu rečemo še enkrat prav resno, naj praša v Genovi ali v Hamburgu, kako se je godilo onim, kateri so šli z veseljem upanjem čez morje, pa so se strašno ogoljufani v svojem pričakovanju uže po malih mesecih nazaj vrnili — v največji mizeriji. Za Boga! še je čas; marljivemu, skrbnemu delavcu še ni sila obupati na domači zemlji: trdna volja, pošteno delo in trezna varčnost premagajo vse.

General Černajev je bil oni teden od ruskega carja jako milostno sprejet. Pravi se, da bode dobil poveljništvo vojnega oddeljenja, ki ima namen marširati mimo Perzije v Indijo.

Umrli je v Parizu sloveči češki slikar Jaroslav Čermak. Naredil je več po vseh razstavah odlikovanih slik, največ iz slovanskega življenja in slovanske povestnice. Nemški in francoski kritiki so ga hvalili, kar nij njih navada — Slovanu nasproti. Pogreb njegov je bil sijajen.

Prvi dan maja ni bil posebno prijazen, ker je skoro celi dan deževalo. Vendar je tudi letos, kakor po navadi, mestna godba na vse zgodaj po mestu glasno naznanjala pomladanski praznik, ki ga tukaj, kakor drugod, posebno mladina veselju posvečuje.

Naša mladež iz srednjih šol se je kljubu slabemu vremenu v raznih krdelih razkropila po deželi, — večinoma, se razume, pod nadzorstvom svojih učiteljev. Malo dežja ne škoduje gorkokrvi mladini in menda jej tudi ni posebno kalilo nedolžnega veselja.

Življenje in djanje svetnikov božjih ali zmaga prave vere v svih stoletjih, pisal in izdal Ludovik Donin, tretji popravljeni natis, je naslov novi knjigi, ki je izšla v nemškem jeziku v društveni tiskarni v Gradcu. Do sedaj so prišli na svitlo trije zvezki po 80 strani, vsak velja samo 20 kr. Kolikor se da že zdaj soditi, ima knjiga to posebno prednost, da je vse izpuščeno, kar je v enakih poprejšnih bolj podobno, bilo pravilam, kakor pa resničnim dogodbam. Poglavitni vir pisatelju so bili bolandisti in druge cerkveno-zgodovinske knjige, ktere povsod natanko navaja. Tisk je prav ličen in vse delo bo dovršeno v treh do štirih letih, ker vsak zvezek izide po preteku treh tednov. Na ta način je mogoče knjigo omisliti si tudi manj premožnim ljudem. Sé zadujim zvezkom dobođo naročniki posebno lepo podobo „Marijino varstvo“ popolnoma brezplačno.

Ta knjiga je prav primerna posebno za pridigarje, ker nahajajo v nji prav lepe tvarine za cerkvene govore sé zgledi. — Naročuje se v Gorici pri Ferd. Wokulatu in tudi opravništvo sprejema naročila.

Javna zahvala.

Vsem onim blagim, ki so rajnkemu najinemu bratu Josipu Kocijančič-u za časa njegove boleznii ali pri njegovem pogrebu izkazali svoje prijateljstvo in sočutje, izrekava podpisana najtoplejšo zahvalo. Imenoma pa se nama je prav iskreno zahvaliti velečast. gospodu dr. Lisjaku, ki je bil rajnkemu ves čas njegove dolge boleznii ljubeznjiv tolažnik in podpiratelj, verlim briskim godcem, ki so se od daleč

potrudili k pogrebni slovesnosti, gosp. Fr. Ferfili in pevcem kanalske čitalnice, ki so vsi veliko pripomogli, da je bil pogreb eden najlepših, kar jih je do zdaj bilo v Kanalu. V dnu svojega srca ostaneta hvaležna žalujoča brat in sestra

Karol in Katarina Kocijančič.

Dunajska borza.

	25 aprila	
	60 gl.	35 kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	63	95
Enotni drž. dolg v srebru	71	—
Zlata renta	110	75
1860 drž. posojilo	794	—
Akcije narodne banke	201	50
Kreditne akcije	123	25
London	166	85
Srebro	9	87
Napol.	5	81
C. kr. cekini		
Državne marke		

Oznanilo.

V tukajšni gluhozemnici so na prodaj:

1. Domači zajci v 9 najboljših plemenih 2—8 mesecev stari po 1—10 gold. par.
2. Plemenite postervice (salmoni) 2—3 meseca stare po 10 gold. sto.
3. Zlate ribice 1—3 leta stare po 20—50 soldov ena.
4. Od 1. maja do konca avgusta oplojena jajčeka omenjenih zlatih ribic po 5 gld. krožnik, na kojem se drži okoli 200 jajčic.

Podpisani si všteva v čast, naznaniti slavnim cerkvenim oskerbništvom, da je odsihdob obilno založen sé svečami in baklami, ki se imenujejo voščene (zmes) in so prav enake onim iz fabrike Reali Gavazzi v Benetkah, kojih zalogo ima gospod Jakob Palla v Korminu. Te sveče in bakle so po 2 gld. kilo. — Tista slavna oskerbništa, katera žele zaradi varčnosti take sveče imeti, naj se blagovoljno obrnejo sé Svojimi naročili do firme

Alojzij Bader v Gorici.

„PRILICNA UKUPOVILA.“
NOVO! NOVO! NOVO!

Noži, villice in žlice iz pravega „SREBROJEKLA“, ostanajo vedno bele (naj se ne zamenja z nezdravim tako zvanim „Chinasrebróm“, katero postane rumeno uže po osmrednvi rabi). Da je naše blago stanovitno, oziroma da ostane belo, dajemo TOLETO POKOŠIVO:

1/2 tučeta žlice . . . gl. 1.50
1/2 „ vilice . . . „ 1.50
1/2 „ nožev . . . „ 2.—
1/2 „ žličice . . . „ —.75
1 zajemavec . . . . . —.75
1 zajemavec za juho . . . . . 1.—
1 žlica za prikuho . . . . . —.75
6 podkladnikov za nože gld. 1.50 — 1 JAKO ELEGANTEN usnjast etui z enim ducetom istinito sreberne pošade: 13 lot. poskus. sreb. (6 nožev in 6 vilic) namesto 22 gld. za samo 9 gl.

— Resnično SREBERNE ŽEPNE URE! O o k. kovnega urada pokušene, natančno regulirane in točno iđoče s 3letnim porostvom.
1 sreb. cilindrica z verižo nam. gl. 12 samo gl. 6.50
1 „ ankora s krist. steklom „ gl. 15.30 „ gl. 9.50
1 „ remontrir-ura s krist. steklom (navija se pri damo zastoj) 1
1 „ riščici brez ključa nam. gl. 25 samo gl. 15.50
1 zlati ura za dame z etuijem nam. gl. 28 samo gl. 17.75
Sreberne urne verižice od gl. 2.25 — do gl. 7.— verižico in ključ.

Najnovejša specialiteta!
Plinove lampe, ki se prenašajo, (brez cevi, brez duše (tah-ta) in brez cilindra) z aparatom vred (vsak aparat nareja sam svoj plin). Te lampe se postavljajo lahko na miz, ali obešajo na zid, ali na podstropje. Dobrota za vsakega in za vsaki kraj!
Lampe za na steno po gl. 4.—
„ „ miz „ 5.—
„ „ pod strop „ 4.75
1 liter plina 30 kr. Poduk, kako se ima lampa rabiti, se vsaki pridene
Lepši plamen kakor pri premožnem plinu, 50% ceneji od petrolija.

Obširne cenike pošiljamo zastoj, blago pa le proti plačilu ali poštnem povzetju. Dobiva se SAMO pri

Exporthaus Bettelheim,
Wien, Margarethenstrasse 13.

Oznanilo.

Vodstvo društva za vedno češčenje šteje si v čast objaviti častiti duhovščini in društvenim udom, da bode navadna razstava cerkvene oprave v hiši štev. 19 v Rabatišči dne 22. 23. 25 in 26. tekočega meseca maja.

Pozor trtorejci!

Podpisani je tudi letos dobro založen z najboljšim in najmočnejim siciljanskim in rimskim žveplom, katero se po dosedanjih skušnjah z izvrstnim uspehom rabi v obrambo zoper trtno bolezen.

Dobiva se po prav spodobni ceni pri podpisnem in pa v drogeriji gosp. Gasp. Ghit-ter-ja v Gorici.

Andrej Kocijančič
v Podgori.

Narodna krojačnica

kojo odpre podpisani, ter naznanja po najnižji ceni obleke izdelavati; ob enem si naročuje blago po nizki ceni iz Gradec-a, kakoršnega si naročevalec v poslanih mu novejših izgledih (Muster) izbere za vsaki stadium leta.

Priporoča se toraj p. n. občinstvu, naj ga z obilnimi naročili počasti, prizadevaje se, vstretati vsem njih zahtevam.

Sv. Križ pri Ajdovšini 29. aprila 1878
Se spoštovanjem
Josip Poniž, narodni krojač.

Veleposestnikom

se priporoča kot kmetijski oskerbnik ali kastaldo prav marljiv in dobro izšolan bivši učenec naše kmetijske šole. Več pové iz prijaznosti prof. Povše.

MI DARUJEMO VSAKEMU
najpotrebnejše domače orodje, kakor: žlice za kavo in jedi, nože in vilice itd. itd.

Od konkurznega oskerbništa pred kratkim na nič prišle velike angleške tovarne za britanija-srebro amo dobili poziv, naj vse izdelke iz britanija-srebra, ki jih pri nas v zalogi imamo, za majhno odškodnino prevoza in 1/2 delavske plače darujemo.

Ako se vpošlje znesek ali tudi proti povzetju cene, ki je pri vsacem izdelku označena, samo za povrnitev stroškov prevoza iz Angleškega na Dunaj in majhen del delavske plače, dobođe vsakdo le-to

zastoj:

6 kom. britanija-srebernih žlic za jedi, 6 kom. baš takovih žlic za kavo, vkupe 12 komadov, stalo je prej gl. 6, a sedaj stane vseh 12 komadov vkupe . . . . . gl. 2.35

6 kom. britanija-srebernih namiznih nožev z angleškimi ostrinami, 6 kom. baš tak. vilic, vkupe 12 kom., kateri so prej stali gl. 9, stoji zdaj vseh 12 vkupe gl. 3.40

1 zajemalka za mleko, najtežje vrste, prej gl. 3, zdaj gl. 1.30

1 „ „ juho, najtežje vrste, iz najboljšega britanija-srebra, prej gl. 4, zdaj . . . . . gl. 1.80

Poleg tega elegantnih svečniki, par po gold. 1.—, 2.—, 2.50, 3.— tase po kr. 50, 75, 80, gld. 1.40; majolke za kavo ali čaj po gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; svečniki z roči, par po gl. 8.50, 10.50, 14.—, 20.—; sladkorne pušice po gld. 2.—, 5.80, 4.—, 5.50, 7.—; sladkorne sipnice po kr. 40, 75, 90, gld. 1.—; sklenice za kis in olje po gld. 2.50, 3.80, 4.25, 6.—; pušice za surovo maslo po kr. 95, gl. 1.70, 2.80, 4.25, 4. ter še mnogobrojni izdelki.

Posebnepa pozora vredno:

6 komadov namiznih nožev, z najfnejšimi ročaji iz britanija-srebra, z angleškimi jeklenimi ostrinami, 6 komadov baš takovih vilic, 6 komadov težkih izvrstnih žlic za jedi, 6 komadov baš takovih žlic za kavo, v elegantnej kaseti od baršuna, vkupe 24 komadov, ki ro prej stali brez kasete gald. 13.—, stane zdaj s kaseto gold. 6.40.

Te stvari so izdelane iz najfnejšega britanija-srebra in se od pravega 13 lotnega srenra celo po 3letnej rabi ne dajo razlikovati, ter garantiramo, da njih barva o-stane bela.

Tudi damo vsakemn denar nazaj, ako mu naš nož ali žlica očrnila ali orumenita.

Naslov:

„Britannia-Metallwaren-Niederlage“
Wien, Babenbergerstrasse 1.